

Suvestinė redakcija nuo 2012-04-05 iki 2012-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [17-701](#), i. k. 1031010ISTA0IX-1315

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SPROGMENŲ APYVARTOS KONTROLĖS
Į S T A T Y M A S**

2003 m. sausio 28 d. Nr. IX-1315
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis, tikslas ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – reguliuoti sprogmenų, sprogstamųjų medžiagų ir sprogdinimo priemonių (toliau – sprogmenų) apyvartą siekiant užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą ir įgyvendinti civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų atpažinties ir susekamumo sistemą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

2. Įstatymo paskirtis yra įtvirtinti sprogmenų apyvartos bei jos kontrolės teisinius pagrindus, taip pat nustatyti subjektų, kurių veikla susijusi su sprogmenimis, teises ir pareigas.

3. Šis Įstatymas nereglamentuoja sprogmenų apyvartos, kurią vykdo Krašto apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Valstybės saugumo departamentas, jų valdymo sričiai priskirtos valstybės institucijos, taip pat kai šią apyvartą, įgyvendindami tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių uždavinius, vykdo įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka į Lietuvos Respublikos teritoriją atvykę užsienio valstybių kariniai vienetai.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Atitikties sertifikatas** – pagal sertifikavimo taisykles išduotas dokumentas, liudijantis, kad reikiamu būdu identifiukuotas produktas, procesas ar paslauga atitinka tam tikrą normą.

2. **Detonacija** – sprogimo plitimas sprogstamojoje medžiagoje.

3. **Detonacijos greitis** – laikas, per kurį susprogsta nustatyto ilgio sprogstamosios medžiagos juosta, suteikus jai sprogdinimo impulsą viename iš jos galų.

4. **Fizinis asmuo** – Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės narės pilietis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

5. **Gamybos vieta** – patalpos, teritorija, kuriose sprogmenų gamintojas pagal tai vietai suteiktą licenciją gamina sprogmenis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

6. **Gamintojas** – Lietuvos Respublikoje įregistruota įmonė, turinti Vyriausybės nustatyta tvarka išduotą licenciją gaminti sprogmenis.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

7. **Juridinis asmuo** – Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis

asmuo.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

8. Prekybos sprogmenimis tarpininkas (toliau – **prekybos tarpininkas**) – asmuo, atstovaujantis gamintojo, prekiautojo ar naudotojo interesams, kai gamintojas, prekiautojas ar naudotojas sudaro sutartis dėl sprogmenų įsigijimo ar pardavimo.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

9. Profesionalus sprogmenų naudotojas (toliau – **profesionalus naudotojas**) – įmonė, turinti Vyriausybės nustatyta tvarka išduotą licenciją naudoti sprogmenis.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

10. Sprogdinimo priemonės – visuma papildomų įrengimų, įtaisų ar medžiagų, skirtų sprogdinimo darbams atlikti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

11. Sprogimas – medžiagos fizinio būvio pokytis, vykstantis ypač greitai ir lemiantis staigų didelio energijos kiekio ribotame tūryje atpalaidavimą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

12. Sprogmenų apyvarta – sprogmenų gamyba, pardavimas, perdavimas, įgijimas, laikymas, saugojimas, gabenimas, naudojimas, paėmimas, realizavimas, sunaikinimas, taip pat importas, eksportas, gabenimas tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

13. Sprogmenų gamyba – sprogmenų gaminimas, bandymai, jų atitikties įvertinimas bei ženklavimas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

14. Sprogmenų naudojimas – sprogmenų sprogdinimas siekiant panaudoti jų sprogstamąsias savybes.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

15. Sprogmuo – įtaisas, specialiai pagamintas sprogimui tam tikromis sąlygomis sukelti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

16. Sprogstamoji medžiaga – cheminis junginys ar mišinys, kuris veikiamas smūgio, kibirkšties, liepsnos, trinties ar kito išorinio impulso geba sprogti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

17. Valstybė narė – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė arba Europos ekonominės erdvės valstybė.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

ANTRASIS SKIRSNIS SPROGMENŲ KLASIFIKACIJA

3 straipsnis. Sprogmenų klasifikacijos taikymas

Šiame Įstatyme pateikta sprogmenų klasifikacija netaikoma įtaisams, specialiai pagamintiems sukelti sprogamui esant tam tikroms sąlygoms, bei sprogdinimo priemonėms klasifikuoti.

4 straipsnis. Sprogstamųjų medžiagų skirstymas

Pagal paskirtį sprogstamosios medžiagos yra:

- 1) svaideosios (parakai) – tai cheminių medžiagų mišiniai arba junginiai, pasižymintys savybe degti nesprogdami, skirti atlikti tam tikrą darbą uždame tūryje nesuardant sąveikaujančių kūnų;
- 2) inicijuojančiosios – tai cheminių medžiagų junginiai, pasižymintys didesniu jautrumu smūgiui, trinčiai, liepsnai ar kitokiems poveikiams, naudojami kitų sprogstamųjų medžiagų sprogamui sukelti;
- 3) brizantinės – tai cheminių medžiagų mišiniai arba junginiai, skirti atlikti tam tikrą darbą suardant sąveikaujančius kūnus.

5 straipsnis. Svaidomųjų sprogstamųjų medžiagų (parakų) skirstymas

Svaideosios sprogstamosios medžiagos skirstomos į dvi grupes:

- 1) cheminių medžiagų mišiniai (dūminiai parakai);
- 2) cheminių medžiagų junginiai (bedūmiai parakai).

6 straipsnis. Brizantinių sprogstamųjų medžiagų skirstymas

Brizantinės sprogstamosios medžiagos yra skirstomos į:

- 1) didelio galingumo (detonacijos greitis didesnis negu 7500 m/s);
- 2) vidutinio galingumo (detonacijos greitis nuo 5000 iki 7500 m/s);
- 3) mažo galingumo (detonacijos greitis mažesnis negu 5000 m/s).

TREČIASIS SKIRSNIS SPROGMENŲ SAUGOS KONTROLĖ

7 straipsnis. Bendrieji saugos reikalavimai

1. Sprogmenų konstrukcija, gamybos technologija, apyvartos būdai turi užtikrinti, kad sprogmenys keltų kuo mažesnę pavojų žmonių gyvybei ir sveikatai, aplinkai, turtui, jei bus laikomasi saugos taisyklių ir sprogmenys bus tinkamai naudojami.
2. Sprogmenų konstrukcija ir jų pagaminimo būdas turi užtikrinti, kad juos sunaikinant aplinkai bus padaroma kuo mažiau žalos.
3. Sprogmenys turi būti išbandyti realiomis sąlygomis, o jei laboratorijoje neįmanoma sukurti realių sąlygų – tokiais sąlygomis, kokiomis numatoma juos naudoti.
4. Tiriant sprogmenų saugą, turi būti įvertintos šios jų savybės bei informacija:
 - 1) konstrukcija ir būdingos savybės, įskaitant cheminę sudėtį, medžiagų sumaišymo ir granuliavimo tolydumą;
 - 2) fizinis ir cheminis stabilumas esant įvairioms aplinkos sąlygoms;
 - 3) jautrumas smūgiams ir trinčiai;

- 4) sudedamųjų dalių fizinis ir cheminis suderinamumas;
- 5) cheminis švarumas;
- 6) atsparumas drėgmei;
- 7) atsparumas žemoms ir aukštomis temperatūroms (jei sprogmenį ketinama naudoti tokių temperatūrų aplinkoje ir tai gali paveikti jo saugumą ir patikimumą);
- 8) tinkamumas naudoti, kai į aplinką gali patekti išsiveržusios kasyklų dujos, karštos medžiagos, ar kitomis kenksmingomis sąlygomis, jei sprogmenį ketinama naudoti tokiomis sąlygomis;
- 9) apsaugos priemonės nuo savaiminio sprogo ar užsidegimo;
- 10) instrukcijos ir (kur yra būtina) žymenys apie saugų sprogmenų naudojimą, laikymą sandėlyje bei sunaikinimą;
- 11) sprogmenys, jo pakuotės ir kitų komponentų tinkamumas laikyti sandėlyje iki gamintojo nurodytos datos;
- 12) saugiam ir patikimam sprogmenys naudojimui reikalingų priemonių sąrašas.

5. Reikalavimai sprogmenims:

- 1) numatytas sprogdinimo būdas turi užtikrinti patikimą viso sprogmenys susprogdinimą;
- 2) sprogmenų grandinė turi patikimai perduoti detonaciją per visą savo ilgį;
- 3) sprogdinant požeminiams sprogdinimo darbams skirtus sprogmenis susidarančios dujos gali turėti tik tokį anglies monoksido, azoto junginių ir kitų dujų, garų ar ore pakibusių kietųjų dalelių kiekį, koks įprastomis darbo sąlygomis nėra kenksmingas žmogaus sveikatai;
- 4) sprogmenys turi būti atsparūs drėgmei.

6. Reikalavimai sprogdinimo priemonėms:

- 1) degtuvų, sprogdiklių ir padegamųjų virvučių išorės danga turi būti pakankamai atspari, kad apsaugotų jų viduje esančias sprogstamąsias medžiagas nuo išorinio mechaninio poveikio;
 - 2) ant pakuočių arba naudojimo instrukcijoje turi būti nurodytas padegamųjų virvučių degimo laikas, tikrasis degimo laikas turi atitikti nurodytąjį;
 - 3) degtuvų patikimumas ir galia neturi sumažėti visą laikymo sandėlyje laiką esant nurodytoms nepalankiausioms aplinkos sąlygoms;
 - 4) detonatoriai turi užtikrinti patikimą sprogmenys susprogdinimą esant bet kokioms aplinkos sąlygoms;
 - 5) sprogdinimo relių patikimumas turi būti pakankamai didelis;
 - 6) uždelsto veikimo detonatorių uždelimo laiko sklaida turi būti kuo mažiausia;
 - 7) elektros detonatorių elektriniai parametrai turi būti nurodyti ant pakuotės;
 - 8) elektros detonatorių laidai turi būti gerai izoliuoti, mechanškai atsparūs, patikimai pritvirtinti ir elektriškai prijungti prie detonatorių.
- #### 7. Reikalavimai svaidomosioms sprogstamosioms medžiagoms:
- 1) šios medžiagos neturi sprogti naudojant jas pagal paskirtį;
 - 2) šios medžiagos turi būti pakankamai atsparios išorės poveikiams.

8 straipsnis. Sprogmenų standartizavimas

Lietuvos standartai, reglamentuojantys sprogmenų gamybą ir savybes, turi atitikti darniuosius standartus, skelbiamus Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

9 straipsnis. Sprogmenų sertifikavimas ir žymėjimas

1. Visi importuojami ar tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją gabenami sprogmenys, taip pat visi Lietuvos Respublikos teritorijoje parduodami sprogmenys turi būti sertifikuoti, o jų importuotojai, vežėjai ir pardavėjai turi turėti paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos (įtrauktos į Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje skelbiamą atitikties įvertinimo institucijų sąrašą) išduotą atitikties sertifikatą, patvirtinantį, kad importuojami ar tranzitu gabenami, taip pat parduodami sprogmenys atitinka jiems keliamus saugos reikalavimus.

2. Gamintojas, prieš teikdamas sprogmenis rinkai, privalo gauti paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, išduotą atitikties sertifikatą, kad parduodami ar eksportuojami sprogmenys atitinka jiems keliamus saugos reikalavimus.

3. Europos Sąjungos valstybei narei parduodami ar į ją eksportuojami sprogmenys turi būti paženklinėti CE ženklu. CE ženklui gauti ir jam naudoti reikalingos sertifikavimo procedūros atliekamos paskelbtojoje (notifikuotoje) įstaigoje, nurodytoje šio straipsnio 1 dalyje. Sprogmenų atitikties nustatymo tvarką (sertifikavimo procedūrų modulį) pasirenka gamintojas, įvertindamas, koku būdu jis ketina tiekti į rinką savo pagamintus sprogmenis. Gamintojas atsako už CE ženklo naudojimo teisėtumą ir taisyklingumą.

4. CE ženklu turi būti paženklinėti visi importuojami sprogmenys. Tranzitu gabenami sprogmenys turi būti paženklinėti CE ženklu, jeigu jie gabenami į Europos Sąjungos valstybę narę arba bus toliau gabenami per Europos Sąjungos valstybės narės teritoriją.

5. Sprogmenų gamintojai, importuotojai, eksportuotojai privalo sprogmenis paženklinėti unikaliu atpažinties žymeniu, išskyrus:

1) sprogmenis, kurie vežami nesupakuoti arba hidrauliniuose krautuvuose ir iš karto iškraunami į sprogdinimo ertmes;

2) sprogmenis, kurie gaminami sprogdinimo vietose ir ką tik pagaminti (*in situ* gamyba) užtaisomi.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

6. Lietuvos Respublikoje esančioms gamybos vietoms unikalaus atpažinties žymens tris skaitmenis, žyminčius gamybos vietą, suteikia Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-647](#), 2010-01-14, *Žin.*, 2010, Nr. 13-615 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-647

7. Jeigu į Lietuvos Respubliką importuojamų sprogmenų gamybos vieta yra ne Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje, tačiau gamintojas yra registruotas Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje, Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos sprogmenų gamintojo prašymu suteikia šio gamintojo unikalaus atpažinties žymens tris skaitmenis, žyminčius jo gamybos vietą. Jei gamintojas nėra registruotas Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje, prašymą suteikti unikalaus atpažinties žymens tris skaitmenis, žyminčius gamybos vietą, Lietuvos Respublikos ginklų fondui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateikia sprogmenų importuotojas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-647](#), 2010-01-14, *Žin.*, 2010, Nr. 13-615 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-647

8. Iš Lietuvos Respublikos eksportuojami sprogmenys gali būti neženklinami unikaliu atpažinties žymeniu, jeigu pagal importuojančios šalies reikalavimus jie yra paženklinėti kitokiu atpažinties žymeniu, leidžiančiu atpažinti sprogmenis ir atsekti jų judėjimą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

9. CE ženklu ir unikaliu atpažinties žymeniu sprogmenys turi būti ženklinami tokiu būdu, kad žymenys būtų aiškiai pastebimi, lengvai įskaitomi ir patvarūs. CE ženklu žymimas pats sprogmuo arba, jei tai neįmanoma, prie sprogmens pritvirtinta duomenų plokštelė; tuo atveju, kai taip žymėti techniškai neįmanoma, žymima sprogmens pakuotė. Duomenų plokštelė pagaminama taip, kad jos nebūtų galima panaudoti antrą kartą. Draudžiama ženklinti sprogmenis užrašais, kuriuos būtų galima klaidingai palaikyti CE ženklu ir unikaliu atpažinties žymeniu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

6. Lietuvos Respublikoje esančioms gamybos vietoms unikalaus atpažinties žymens tris skaitmenis, žyminčius gamybos vietą, suteikia Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Nr. [XI-647](#), 2010-01-14, *Žin.*, 2010, Nr. 13-615 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-647

7. Jeigu į Lietuvą importuojamų sprogmenų gamybos vieta yra ne Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje, tačiau gamintojas yra registruotas Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje, Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos sprogmenų gamintojo prašymu suteikia šio gamintojo unikalaus atpažinties žymens tris skaitmenis, žyminčius jo gamybos vietą. Jei gamintojas nėra registruotas Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje, prašymą suteikti unikalaus atpažinties žymens tris skaitmenis, žyminčius gamybos vietą, Lietuvos Respublikos ginklų fondui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateikia sprogmenų importuotojas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-647](#), 2010-01-14, *Žin.*, 2010, Nr. 13-615 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-647

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

10 straipsnis. Sprogmenų gamybos ir sprogdinimo darbų saugos reikalavimai

Reikalavimus, reglamentuojančius sprogmenų gamybos ir sprogdinimo darbų saugą, nustato Vyriausybės įgaliota institucija.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SU SPROGMENIMIS SUSIJUSI ŪKINĖ KOMERCINĖ VEIKLA

11 straipsnis. Bendrieji ūkinės komercinės veiklos, susijusios su sprogmenimis, reikalavimai

1. Licencijuojama ūkinė komercinė veikla yra:

- 1) sprogmenų gamyba;
- 2) prekyba sprogmenimis;
- 3) sprogmenų naudojimas.

2. Kiekvienai šio straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai yra išduodama atskira licencija. Licencijas Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Ginklų fondas).

3. Lietuvos Respublikoje verstis šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodyta veikla turi teisę kitų valstybių narių paslaugų teikėjai, pateikę Ginklų fondui savo registracijos valstybėje narėje gautas licencijas verstis šia veikla. Ginklų fondas, patikrinęs pateiktos licencijos galiojimą ir gavęs licenciją išdavusios valstybės narės patikrintų asmenų, kurie turi teisę tiesiogiai dirbti su sprogmenimis, sąrašus, išduoda rašytinį sutikimą vykdyti Lietuvos Respublikoje licencijuojamą veiklą. Toks sutikimas neišduodamas, jeigu gaunama duomenų, kad juridinio asmens registracija ar licencija negalioja, taip pat jeigu į patikrintų asmenų sąrašus yra įtraukti asmenys, neturintys teisės dirbti su sprogmenimis. Jeigu per 30 dienų nuo paklausimo negaunamas joks atsakymas, laikoma, kad priešasčių neišduoti sutikimo nėra.

4. Licencijas verstis šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta veikla turi teisę gauti tik juridiniai asmenys. Licencijas verstis šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytomis veiklomis turi teisę gauti fiziniai ir juridiniai asmenys.

5. Sprendimas dėl licencijos išdavimo priimamas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo visų dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, pateikimo dienos.

6. Gavęs prašymą išduoti licenciją, Ginklų fondas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas

išsiunčia pareiškėjui patvirtinimą, kad prašymas gautas. Patvirtinime taip pat nurodoma šio straipsnio 5 dalies terminas licencijai išduoti, sprendimo apskundimo tvarka ir terminai bei tai, kad pareiškėjui ar jo įgaliotam asmeniui per 30 kalendorinių dienų nuo visų dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, pateikimo dienos negavus jokio atsakymo, yra laikoma, kad priimamas teigiamas sprendimas.

7. Atsisakymas išduoti licenciją turi būti motyvuotas vadovaujantis Vyriausybės patvirtintose Sprogmenų civilinės apyvartos licencijavimo taisyklėse nustatytais reikalavimais. Pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo atsisakymą išduoti licenciją turi teisę ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos apskųsti teismui.

8. Jeigu pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo per 30 kalendorinių dienų nuo visų dokumentų, reikalingų licencijai išduoti, pateikimo dienos negauna jokio atsakymo, yra laikoma, kad priimamas teigiamas sprendimas.

9. Prašymas išduoti licenciją, prie jo pridedami dokumentai gali būti pateikiami, o licencija išduodama ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais elektroninėmis priemonėmis.

10. Kiekvienos ūkinės komercinės veiklos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, licencijavimo taisyklės tvirtina Vyriausybė.

11. Sprendimas dėl sutikimo verstis licencijuojama veikla išdavimo ar neišdavimo paslaugų teikėjui, pateikusiam kitoje valstybėje narėje išduotą licenciją, priimamas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo turimos licencijos pateikimo Ginklų fondui dienos. Jeigu paslaugų teikėjas per 30 kalendorinių dienų nuo licencijos pateikimo dienos negauna jokio atsakymo, yra laikoma, kad priimamas teigiamas sprendimas.

12. Licencija turi būti patikslinta (papildyta), jeigu pasikeičia bent vienas juridinio (pavadinimas, teisinė forma, kodas, adresas) ar fizinio (vardas, pavardė, asmens kodas, licencijoje nurodytos vykdomos veiklos adresas) asmens, kuris verčiasi licencijuojama veikla, rekvizitas. Tokiu atveju juridinis ar fizinis asmuo, kuris verčiasi licencijuojama veikla, ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo duomenų pasikeitimo turi pateikti Ginklų fondui rašytinį prašymą patikslinti (papildyti) išduotą licenciją, turimą licencijos originalą (dublikatą) ir dokumentus, patvirtinančius pasikeitusius duomenis. Licencija patikslinama (papildoma) ir tada, kai buvo padaryta rašybos klaidų. Ginklų fondas per 10 darbo dienų nuo nurodytų dokumentų gavimo dienos patikslina (papildo) licenciją.

13. Už licencijų išdavimą, patikslinimą (papildymą) ar dublikato išdavimą mokama valstybės rinkliava. Už licencijos patikslinimą, jeigu buvo padaryta rašybos klaidų, valstybės rinkliava neimama.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

12 straipsnis. Teisės dirbti darbą, susijusį su licencijuojama veikla, apribojimais

1. Įmonės, kuri verčiasi licencijuojama veikla, darbuotoju, tiesiogiai susijusiu su sprogmenų apyvarta, taip pat tokios įmonės administracijos vadovu ir fiziniu asmeniu, kuris verčiasi licencijuojama veikla, negali būti:

1) asmuo, įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo, narkomanijos arba prižiūrimas sveikatos priežiūros įstaigos dėl psichikos ligos ar sutrikimo;

2) asmuo, kuris įrašytas į operatyvinę įskaitą arba kuriam Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymo nustatyta tvarka taikomi teismo įpareigojimai;

3) asmuo, kuriam verstis šio Įstatymo nustatyta licencijuojama veikla uždrausta teismo nuosprendžiu;

4) asmuo, kaltinamas, teisiamas ar nuteistas padaręs nusikalstamą veiką;

5) kai yra pakankamas pagrindas manyti, kad asmuo savo elgesiu gali sukelti grėsmę sprogmenų apyvartos saugumui ar valstybės saugumo interesams.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų sveikatos būklės reikalavimai prilyginami asmenų, turinčių leidimą įsigyti ar turėti šaunamąjį ginklą, sveikatos būklės reikalavimams.

Straipsnio pakeitimai:

13 straipsnis. Licencijos turėtojų bendrosios pareigos

1. Licencijos turėtojas privalo:

1) iki licencijuojamos veiklos pradžios Vyriausybės įgalios institucijos nustatyta tvarka gauti teritorinės policijos įstaigos leidimą, patvirtinantį, kad specialūs sandėliai sprogmenims laikyti ir patalpos sprogmenų gamybai ar prekybai atitinka Vyriausybės arba jos įgalios institucijos nustatytus reikalavimus;

2) užtikrinti teisės aktų reikalavimus atitinkančią sprogmenų apskaitą ir apsaugą;

3) kas ketvirtį, ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmojo mėnesio 5 dienos, pateikti licenciją išdavusiai institucijai ar jos įgaliotai įstaigai ūkinės komercinės veiklos, susijusios su sprogmenimis, nustatytos formos ataskaitą;

4) Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka teikti Ginklų fondui duomenis apie pagamintus, importuotus, eksportuotus, parduotus, laikomus ir sunaudotus sprogmenis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-186](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. 67-2398 (2005-05-28), i. k. 1051010ISTA000X-186

Nr. [XI-647](#), 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 13-615 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-647

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

5) pasikeitus įmonės veiklos pobūdžiui ar kitoms sąlygoms, kurios buvo nurodytos dokumentuose, pateiktuose licencijai gauti, apie tai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti licenciją išdavusiai institucijai;

6) kontroliuojančiųjų institucijų reikalavimu pateikti informaciją apie darbuotojus, dirbančius su sprogmenimis susijusį darbą, bei jų asmens duomenis;

7) sudaryti sąlygas kontroliuojančiųjų institucijų darbuotojams tikrinti fizinio ir juridinio asmens veiklą, susijusią su licencijuojama veikla;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

8) vykdyti teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų saugą ir sveikatą gaminant sprogmenis ir atliekant sprogdinimo darbus, reikalavimus;

9) prieš priimdamas į darbą naują darbuotoją, kurio darbas tiesiogiai susijęs su šiame Įstatyme numatyta licencijuojama veikla, pateikti teritorinei policijos įstaigai bei Valstybės saugumo departamentui patikrinti, ar nėra aplinkybių, dėl kurių darbuotojas negalėtų dirbti su licencijuojama veikla susijusio darbo, šio asmens duomenis (vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta) ir medicininio patikrinimo išvadas, patvirtinančias, kad jis neserga ligomis, dėl kurių negalėtų dirbti šio darbo, nėra įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo, narkomanijos, neprižiūrimas sveikatos priežiūros įstaigos dėl psichikos ligos ar sutrikimo;

10) sprogmenų apskaitos žurnalus, surinktus duomenis apie sprogmenis ir kitus dokumentus, taip pat duomenis saugoti 10 metų nuo paskutinio įrašo padarymo dienos (likvidavus juridinį asmenį ar fiziniam asmeniui nutraukus licencijuojamą veiklą arba jam mirus, apskaitos dokumentai perduodami Ginklų fondui).

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

11) pranešti licenciją išdavusiai institucijai asmens, galinčio ne darbo valandomis suteikti informaciją apie kiekvieno turimo sprogmenis kilmę ir jo buvimo vietą per visą laiką nuo įsigijimo iki perdavimo (pardavimo) ar sunaudojimo, vardą, pavardę, ryšių duomenis.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

2. Licencijos turėtoji draudžiama:

- 1) pavesti, įgalioti ar kitaip perleisti teisę verstis licencijoje nurodyta veikla kitam asmeniui;
- 2) verstis licencijuojama veikla patalpose, kurioms tokiai veiklai neišduotas teritorinės policijos įstaigos leidimas.

14 straipsnis. Sprogmenų gamyba

1. Licencijas verstis sprogmenų gamyba Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda Vyriausybės įgaliota institucija. Licencijos išduodamos tik suderinus su Valstybės saugumo departamentu ir Vidaus reikalų ministerija.

2. Licencijoje, suteikiančioje teisę verstis sprogmenų gamyba, turi būti nurodyta sprogmenų rūšis – inicijuojančiosios sprogstamosios medžiagos, brizantinės sprogstamosios medžiagos, svaidomosios medžiagos (parakai), sprogmenys, sprogdinimo priemonės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1965](#), 2004-01-20, *Žin.*, 2004, Nr. 21-618 (2004-02-07), i. k. 1041010ISTA0IX-1965

3. Licencija verstis sprogmenų gamyba suteikia teisę prekiauti savo pagamintais sprogmenimis.

4. Visos įmonės, gaminančios sprogmenis, privalo:

- 1) gaminti tik tuos sprogmenis, kurių gamybai buvo išduota licencija;
- 2) ženklinti sprogmenis pagal šio įstatymo 9 straipsnio reikalavimus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, *Žin.*, 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

3) užtikrinti saugos sąlygas, šalinančias ar kiek įmanoma mažinančias sprogmenų, žaliavų, komponentų ir gavinių savaiminio užsidegimo ar sprogdimo tikimybę;

4) tinkamai laikyti produkcijos gamybai naudojamas žaliavas ir medžiagas, nebaigtą gaminti ir pagamintą produkciją, užtikrinti jų apsaugą;

5) parengti ir turėti objektų, kuriuose laikomi ar gaminami sprogmenys, galimų avarių prevencijos ir padarinių likvidavimo planus;

6) užtikrinti reikiamą produkcijos kokybę;

7) neteko galios 2004-02-07.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1965](#), 2004-01-20, *Žin.*, 2004, Nr. 21-618 (2004-02-07), i. k. 1041010ISTA0IX-1965

15 straipsnis. Teisė įsigyti sprogmenų sudėtinės dalis

1. Licencija gaminti sprogmenis suteikia teisę įsigyti Lietuvos Respublikoje ir užsienyje šiai veiklai reikalingas sprogmenų sudėtinės dalis, žaliavas bei medžiagas.

2. Gamintojas, importuodamas į Lietuvos Respubliką sprogmenų gamybai reikalingas sudėtinės dalis, žaliavas bei medžiagas, privalo įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gauti importo licenciją (leidimą), jeigu šios sudėtinės dalys, žaliavos bei medžiagos yra įtrauktos į strateginių prekių sąrašus arba į Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų patvirtintus pavojingų medžiagų sąrašus.

16 straipsnis. Sprogmenų eksportas, importas ir tranzitas

1. Sprogmenys, įtraukti į strateginių prekių sąrašus, eksportuojami iš Lietuvos Respublikos, importuojami į ją ir gabenami tranzitu Strateginių prekių eksporto, importo ir tranzito įstatymo nustatyta tvarka.

2. Sprogmenys, nepatenkantys į strateginių prekių sąrašus, bet įtraukti į Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų patvirtintus pavojingų medžiagų sąrašus, importuojami į Lietuvos Respubliką, eksportuojami iš jos ir gabenami tranzitu Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Su sprogmenų gabenimo Europos Sąjungoje priežiūra susijusių nuostatų taikymas

1. Šio straipsnio nuostatos taikomos sprogmenų gabenimo priežiūrai, kai sprogmenys yra importuojami į Lietuvos Respubliką, eksportuojami iš jos ar gabenami per ją tranzitu į Europos Sąjungos valstybes nares.

2. Fizinis ar juridinis asmuo, eksportuojantis sprogmenis į Europos Sąjungos valstybę narę, turi pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai valstybės institucijai valstybės, į kurią ji numato eksportuoti sprogmenis, kompetentingos institucijos sutikimą įvežti sprogmenis, ir valstybių, per kurias tranzitu bus gabenami sprogmenys, kompetentingų institucijų leidimus gabenti sprogmenis.

3. Fizinis ar juridinis asmuo, eksportuojantis iš Lietuvos Respublikos sprogmenis į Europos Sąjungos valstybę narę, importuojantis juos iš Europos Sąjungos valstybės narės ar gabenantis per Lietuvos Respubliką tranzitu iš Europos Sąjungos valstybės narės į kitą valstybę narę, Ginklų fondui, be šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų, turi nurodyti šiuos duomenis:

1) sandoryje dalyvaujančių fizinių ir juridinių asmenų rekvizitus. Ši informacija turi būti pakankamai išsami, kad būtų įmanoma susisiekti su šiais fiziniais ar juridiniais asmenimis ir gauti patvirtinimą, kad atitinkami asmenys teisėtai gauna konkrečią sprogmenų partiją;

2) pervežamų sprogmenų kiekį;

3) išsamų konkretaus sprogmens ir jo identifikavimo priemonių aprašymą, įskaitant Jungtinių Tautų Organizacijos identifikavimo kodą;

4) informaciją apie tai, kad sprogmuo atitinka tiekimo rinkai reikalavimus (jeigu sprogmenis ketinama tiekti Lietuvos Respublikos rinkai);

5) gabenimo būdus, priemones ir maršrutus;

6) numatomas sprogmenų įvežimo ir išvežimo datas;

7) tikslus sienų kirtimo punktus.

4. Ginklų fondas, išnagrinėjęs pateiktus duomenis ir sąlygas, kuriomis gali būti gabenami sprogmenys, išskirtinį dėmesį skirdamas ypatingiems saugumo reikalavimams ir nustatęs, kad yra pateikti visi reikiami duomenys, o saugumo reikalavimai yra patenkinti, ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo visų dokumentų, reikalingų leidimui išduoti, pateikimo dienos išduoda leidimą išvežti iš Lietuvos Respublikos, įvežti į Lietuvos Respubliką, sprogmenis gabenti per Lietuvos Respubliką, kuriame nurodomi šio straipsnio 3 dalyje išvardyti duomenys. Šis leidimas turi lydėti sprogmenis, iki jie pasiekia paskyrimo vietą, ir turi būti pateikiamas kompetentingoms institucijoms jų pareikalavimu.

5. Nė vienas fizinis ar juridinis asmuo negali importuoti į Lietuvos Respublikos teritoriją, eksportuoti iš jos ar gabenti per ją tranzitu į Europos Sąjungos valstybes nares sprogmenų, iki nėra gautas šiame straipsnyje nustatyta tvarka išduotas atitinkamas leidimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

18 straipsnis. Prekyba sprogmenimis

1. Fizinis ar juridinis asmuo, norintis prekiauti sprogmenimis, privalo turėti Ginklų fondo išduotą licenciją arba šio Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka išduotą rašytinį sutikimą.

2. Licencija verstis prekyba sprogmenimis nesuteikia teisės gaminti sprogmenis ir juos naudoti.

3. Fiziniai ir juridiniai asmenys, prekiaujantys sprogmenimis, privalo:

1) turėti parduodamų sprogmenų dokumentus, kuriuose nurodyti jų techniniai duomenys;

2) reikalauti iš pirkėjo pateikti dokumentus, patvirtinančius jo teisę įsigyti sprogmenis;

3) registruoti sprogmenų pirkėjus Ginklų fondo nustatytos formos žurnale;

4) pateikti Ginklų fondui vieną kartą per ketvirtį duomenis apie visus parduotus sprogmenis pagal šios institucijos nustatytą formą.

4. Draudžiama parduoti sprogmenis:

1) fiziniams asmenims, kurie nesiverčia šio Įstatymo nustatyta licencijuojama veikla, išskyrus bedūmį paraką ir kapsules lygiavamzdžių ir graižtvinių šaunamųjų ginklų savininkams ir valdytojams, kurie gali įsigyti ir laikyti bedūmį paraką ir kapsules pagal Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nuostatas;

2) fiziniams ir juridiniams asmenims, nepateikusiems licencijos prekiauti sprogmenimis ar licencijos naudoti sprogmenis;

3) kurių neįmanoma identifikuoti arba jei nėra lydinčių dokumentų;

4) nepaprastosios arba karo padėties atveju.

5. Sprogmenis gali įsigyti fiziniai ir juridiniai asmenys, turintys licencijas verstis šio Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta veikla.

6. Šio straipsnio 3 ir 4 dalių reikalavimai taip pat taikomi sprogmenų gamintojams, parduodantiems savo pagamintus sprogmenis.

7. Sprogmenų prekybos tarpininko veikla Lietuvoje draudžiama.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

19 straipsnis. Sprogmenų naudojimas

1. Profesionaliems naudotojams verstis sprogmenų naudojimu leidžiama tik šio Įstatymo nustatyta tvarka gavus licenciją iš Ginklų fondo arba šio Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka gavus rašytinį sutikimą.

2. Licencija verstis sprogmenų naudojimu suteikia teisę įsigyti, laikyti, saugoti, gabenti ir naudoti sprogmenis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

PENKTASIS SKIRSNIS SPROGMENŲ PAĖMIMAS IR SUNAIKINIMAS

20 straipsnis. Sprogmenys kaip radiniai ar bešeimininkis turtas

1. Asmuo, radęs sprogmenų, privalo nedelsdamas apie tai pranešti teritorinei policijos įstaigai. Ši privalo iškart imtis priemonių, kad rasti sprogmenys nekeltų pavojaus žmonių gyvybei ir sveikatai, aplinkai, turtui.

2. Sprogmenys, kurių savininkas nežinomas, sunaikinami šio Įstatymo 22 straipsnio ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka arba paimami šio Įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

21 straipsnis. Sprogmenų paėmimas

1. Įgaliotos valstybės institucijos sprogmenis paima:

1) jei sprogmenys gaminami, importuojami, eksportuojami, gabenami, laikomi, jais prekiaujama neturint licencijos arba pasibaigus jos galiojimo laikui;

2) panaikinus licencijos galiojimą;

3) šio Įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje nustatytais atvejais;

4) pažeidus šio Įstatymo reikalavimus, kai pažeidimas kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, aplinkai, turtui, visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai;

5) rastus kaip radinius ir bešeimininkius;

6) kitais įstatymų nustatytais atvejais.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytais atvejais sprogmenis paima institucija ar įstaiga, išdavusi licenciją atitinkamai su sprogmenų apyvarta susijusiai veiklai, kartu su teritorine policijos įstaiga. Tais atvejais, kai sprogmenys buvo paimti pasibaigus licencijos galiojimo laikui, tačiau jos galiojimo terminas teisės aktų nustatyta tvarka buvo pratęstas, sprogmenys grąžinami jų savininkui. Jei sprendimas dėl licencijos panaikinimo įstatymų nustatyta tvarka apskundžiamas, sprogmenys laikinai paimami saugoti iki galutinio sprendimo priėmimo.

3. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytais atvejais sprogmenis paima valstybinė rinkos priežiūros institucija kartu su teritorine policijos įstaiga.

4. Šio straipsnio 1 dalies 4–6 punktuose nustatytais atvejais taip pat įgalios institucijos prašymu sprogmenis paima teritorinė policijos įstaiga. Šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytais atvejais paimti sprogmenys saugomi, kol bus priimtas sprendimas juos grąžinti ar sunaikinti.

5. Institucija ar įstaiga, šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nustatytais atvejais paėmusi sprogmenis ir priėmusi sprendimą juos realizuoti, privalo nustatyti sprogmenų kokybę.

6. Tinkami saugiai naudoti sprogmenys realizuojami per įmones, turinčias teisę juos pardavinėti, o per 10 dienų nuo sprogmenų realizavimo jų savininkui pranešama apie realizuotus sprogmenis ir jam atvykus išmokama atitinkama pinigų suma.

7. Kokybės reikalavimų neatitinkantys sprogmenys neatlygintinai perduodami sunaikinti.

8. Paimti sprogmenys saugomi juos paėmusios institucijos ar įstaigos užplombuotuose įmonės, iš kurios sprogmenys buvo paimti, sandėliuose, o jei tokios galimybės nėra – jų laikymui pritaikytuose policijos ar Lietuvos kariuomenės sandėliuose.

9. Sprogmenims, kurie yra ne Lietuvos prekės, paimti turi būti įforminti atitinkami muitinės sankcionuoti veiksmai.

10. Tvarką, reglamentuojančią sprogmenų paėmimą, tinkamumo naudoti nustatymą, jų vertės apskaičiavimą ir tolesnį panaudojimą, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

22 straipsnis. Sprogmenų sunaikinimas

1. Visi kokybės reikalavimų neatitinkantys sprogmenys turi būti sunaikinami.

2. Kokybės reikalavimų neatitinkančius sprogmenis naikinti turi teisę profesionalūs naudotojai, Lietuvos kariuomenės, Valstybės saugumo departamento ir policijos specializuoti padaliniai. Rastus sprogmenis naikinti turi teisę Lietuvos kariuomenės, Valstybės saugumo departamento ir policijos specializuoti padaliniai. Sprogmenų gamintojai turi teisę naikinti savo pagamintus sprogmenis bei jų gamyboje naudojamas medžiagas ir žaliavas.

3. Sprogmenys naikinami dalyvaujant institucijos, priėmusios sprendimą juos sunaikinti, vadovo sudarytai komisijai, į kurią įtraukiami minėtos institucijos, teritorinės policijos įstaigos ir sprogmenis naikinsiančios institucijos atstovai.

4. Sprogmenims, kurie yra ne Lietuvos prekės, naikinti turi būti įforminti atitinkami muitinės sankcionuoti veiksmai.

5. Sprogmenys turi būti sunaikinti tokiu būdu, kuris garantuotų, kad jie tapo visiškai netinkami naudoti. Sprogmenys turi būti naikinami taip, kad nekiltų pavojus žmonių gyvybei ir sveikatai, aplinkai, turtui.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS SPROGMENŲ APSKAITA

23 straipsnis. Sprogmenų apskaita

1. Gamintojai, importuotojai, eksportuotojai, pardavėjai privalo tvarkyti sprogmenų apskaitą, sprogmenų apskaitos žurnaluose registruoti, saugoti, atnaujinti, tikrinti įrašus apie sprogmenų unikalius atpažinties žymenis, duomenis apie sprogmenų rūšis, sprogmenų buvimo vietą, kam jie buvo panaudoti ar perduoti, taip pat kitą su sprogmenų atpažintimi ir susekamumu susijusią informaciją Vyriausybės arba jos įgalios institucijos nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

2. Naudotojai, įgiję sprogmenų, privalo juos įtraukti į apskaitą. Apskaitoje nurodoma sprogmenų pavadinimai, kiekiai, įgijimo data ir šaltinis, pagaminimo data, sunaudojimo data ir vieta.

3. Apskaitos duomenys turi būti nustatyta tvarka pateikiami valstybinę sprogmenų apyvartos kontrolę atliekantiems pareigūnams, jų prašymu turi būti pateikta informacija apie

kiekvieno turimo sprogmenų kilmę ir jo buvimo vietą per visą laiką nuo įsigijimo iki perdavimo (pardavimo) ar sunaudojimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

4. Sprogmenų apskaitos tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

24 straipsnis. Įmonių, kurių veikla yra susijusi su sprogmenų apyvarta, veiklos vidaus auditas

1. Naudotojai, importuotojai, eksportuotojai, pardavėjai, gamintojai privalo kasmet atlikti vidaus auditą, kad nustatytų, ar jų veikla atitinka nustatytus reikalavimus.

2. Audito duomenys nustatyta tvarka turi būti pateikiami valstybinę sprogmenų apyvartos kontrolę atliekantiems pareigūnams.

3. Įmonių, kurių veikla yra susijusi su sprogmenų apyvarta, veiklos vidaus audito tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

25 straipsnis. Duomenų apie sprogmenis rinkimas ir kaupimas

Ginklų fondas renka ir kaupia duomenis apie pagamintus, importuotus, eksportuotus, parduotus, laikomus, sunaudotus sprogmenis ir teisės aktų nustatyta tvarka teikia šią informaciją suinteresuotoms institucijoms arba tarptautinėms organizacijoms. Šių duomenų sudėtį nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-647](#), 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 13-615 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-647

SEPTINTASIS SKIRSNIS SPROGMENŲ APYVARTOS VALSTYBINĖ KONTROLĖ

26 straipsnis. Sprogmenų apyvartos valstybinė kontrolė

1. Sprogmenų apyvartos valstybinę kontrolę pagal savo kompetenciją vykdo Vidaus reikalų ministerija, Ginklų fondas, Valstybės saugumo departamentas, Krašto apsaugos ministerija, Ūkio ministerija ir kitos valstybės institucijos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-647](#), 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 13-615 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-647

2. Sprogmenų apyvartos valstybinės kontrolės tvarką ir ypatumus nustato Vyriausybė.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27 straipsnis. Keitimasis informacija su užsienio valstybėmis dėl sprogmenų apyvartos

1. Vyriausybės įgaliota institucija, išdavusi licenciją (leidimą) eksportuoti (išvežti) sprogmenis į užsienio valstybę, privalo nedelsdama pranešti valstybei apie sprogmenų išvežimą iš Lietuvos Respublikos į jos teritoriją. Tokia informacija turi būti perduota užsienio valstybės kompetentingoms institucijoms dar neišvežus sprogmenų. Taip pat turi būti pranešta valstybėms, per kurių teritorijas sprogmenys bus gabenami tranzitu.

2. Vyriausybės įgaliota institucija, išduodanti licencijas įmonėms verstis prekyba sprogmenimis, teikia informaciją apie šias įmones valstybėms Europos Sąjungos narėms, sudaro sąlygas jų kompetentingoms institucijoms patikrinti, ar tokios įmonės pajėgios bet kuriuo metu nustatyti joms priklausančių sprogmenų buvimo vietą.

3. Informacija apie sprogmenų apyvartą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis.

28 straipsnis. Atsakomybė už sprogmenų apyvartos pažeidimus

Asmenys, pažeidę sprogmenų apyvartos, jos kontrolės tvarką, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

29 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir pasiūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1. Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d., išskyrus 17 straipsnį ir 27 straipsnio 2 dalį.

2. Šio Įstatymo 17 straipsnis ir 27 straipsnio 2 dalis įsigalioja Lietuvos Respublikai įstojus į Europos Sąjungą.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2003 m. rugsėjo 30 d. parengia ir patvirtina Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos
kontrolės įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/15/EEB dėl civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų pateikimo į rinką ir jos priežiūros nuostatų suderinimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 12 tomas, p. 58).

2. 2008 m. balandžio 4 d. Komisijos direktyva 2008/43/EB, nustatanti civiliniam naudojimui skirtų sprogmenų atpažinties ir susekamumo sistemą pagal Tarybos direktyvą 93/15/EEB (OL 2008 L 94, p. 8).

Priedo pakeitimai:

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1965](#), 2004-01-20, Žin., 2004, Nr. 21-618 (2004-02-07), i. k. 1041010ISTA0IX-1965

Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-186](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. 67-2398 (2005-05-28), i. k. 1051010ISTA000X-186

Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-294](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3162 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-294

Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 1, 2, 9, 13, 14, 18, 23 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-647](#), 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 13-615 (2010-02-02), i. k. 1101010ISTA00XI-647

Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 9, 13, 18, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo ir Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 1, 2, 9, 13, 14, 18, 23 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-840](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3339 (2010-06-10), i. k. 1101010ISTA00XI-840

Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 2, 11, 12, 13, 17, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas